

ТЕЗИ НАУКОВИХ ДОПОВІДЕЙ В СЕКЦІЇ ПОСЛУГИ У ГАЛУЗІ ЖКГ ЯК ОБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

ПОНЯТТЯ І СУТНІСТЬ ПОСЛУГ У ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОМУ ГОСПОДАРСТВІ

С. В. ТЕЛЯТНИК, ас. кафедри економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків

Сфера послуг у вітчизняній економічній літературі розглядається як сукупність видів діяльності, що виробляють і реалізують послуги. При цьому до сфери послуг відносять: житлово-комунальне господарство, побутове обслуговування населення, соціальне забезпечення, культуру і мистецтво, пасажирський транспорт, зв'язок з обслуговування населення, роздрібну торгівлю, громадське харчування. Все це дозволяє зробити висновок про різноманітність видів діяльності у сфері послуг. Послуги можуть бути визначені як економічний вид діяльності. Це дії, справи або виконання роботи. Під послугою розуміється результат безпосередньої взаємодії виконавця і споживача, а також власної діяльності виконавця із задоволення потреби споживача. Послугу можна розглядати як конкретний результат економічно корисної діяльності. Економічна корисність робить послуги предметом торгівлі.

Таким чином, послуги розглядаються як діяльність, дії, а також як їх результат. Надання послуг має ряд особливостей. Послуги не завжди є речовинними. Це, як правило, нематеріальний продукт у вигляді того, що надається постачальником споживачу деякого блага, зручності. При наданні послуг виробництво і споживання взаємопов'язані. Процес надання послуги протікає у вигляді безперервної взаємодії споживача і виконавця послуги. Тобто, споживач безпосередньо бере участь в обслуговуванні, ставлячи завдання перед обслуговуючою стороною, контролюючи хід її виконання, висуваючи в міру необхідності під час обслуговування вимоги. Споживач сприймає одержані у результаті блага (послугу) в нерозривному зв'язку з діями обслуговуючого персоналу, зі всіма супутніми подіями, враженнями, як єдине ціле, характеризується поняттям «обслуговування».

Житлово-комунальні послуги відносяться до платних суспільних послуг матеріального характеру, за своїм характером вони є переважно колективними. Залежно від призначення комунальних послуг розрізняють три типи комунальної діяльності. До першого відносяться послуги, адресовані всім мешканцям міста. Вони відповідають загальній потребі міста і мають суспільний характер (утримання і експлуатація загальноміських доріг, вуличне освітлення, озеленення та благоустрій). Другий тип комунальних послуг пов'язаний з обслуговуванням житлових будівель і прилеглих до них територій.

Це роботи з обслуговування місць загального користування, прибирання території, зовнішнє освітлення, догляд за зеленими насадженнями, дитячими майданчиками. Отже, дані послуги є груповою або колективною потребою людей, що живуть в окремому під'їзді, будинку, мікрорайоні. Третій тип комунальних послуг призначений для задоволення індивідуальних потреб. Це послуги, що надаються в квартирах (подача холодної і гарячої води, водовідведення, опалювання, подача газу, електричної енергії).

Особливостями житлово-комунальних послуг є:

- практична відсутність у споживача вибору виконавців послуг і відсутність можливості відмови від придбання послуг;
- відсутність, як правило, кількісної оцінки якості послуг;
- відсутність зрозумілих для населення орієнтирів для оцінки якості більшості житлово-комунальних послуг.

На сьогоднішній день Україна не має законодавчо встановлених стандартів якості житлово-комунальних послуг, і тому держава не може на відповідному рівні врегулювати відносини між постачальниками та споживачем. Навіть саме поняття «якості житлових послуг» не визначено в жодному із законодавчих актів з реформування ЖКГ. Це питання є одним із найактуальніших у контексті реформування ЖКГ, бо як можна визначити якість житлових послуг, проконтролювати її, а відповідно і заплатити за надані послуги, якщо не відомо, що саме означає поняття «якісні житлові послуги».

ПОСЛУГИ У ГАЛУЗІ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ЯК ОБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН

О. І. МІХНО, канд. юрид. наук, доц. кафедри правового забезпечення господарської діяльності Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків

За ст. 177 Цивільного кодексу України (далі – «ЦКУ») послуги слід відносити до об'єктів цивільних прав. Поняття та різновидність послуг ЦКУ не визначено. Глава 63 ЦКУ «Послуги. Загальні положення» передбачає тільки загальні положення про договір про надання послуг, а саме визначення договору, виконання договору, плата за договором, відповідальність виконавця за порушення договору, розірвання договору тощо. У ст. 901 ЦКУ мова йде про послугу, яка споживається в процесі вчинення певної дії або визначається як здійснення певної діяльності.

За ч. 1 ст. 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» від 24.06.2004р., № 1875-IV зі змінами та доповненнями **житлово-комунальні послуги** визначаються як результат господарської діяльності, спрямованої на забезпечення умов проживання та перебування осіб у жилих і нежилых приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил (п.1) та **комунальні послуги** як результат господарської діяльності, спрямованої на задоволення потреби